

Τα νομίσματα του Φιλίππου Ε΄ στην ηπειρωτική Ελλάδα

Στο πλαίσιο της πολιτικής και οικονομικής ιστορίας, ενδιαφέρον παρουσιάζει η νομισματική παρουσία του Φιλίππου Ε΄ της Μακεδονίας και κυρίως στο χώρο της ηπειρωτικής Ελλάδας.

Ο Φίλιππος Ε΄ της Μακεδονίας υπήρξε ο προ-τελευταίος βασιλιάς του ελληνιστικού βασιλείου της Μακεδονίας και εκείνος, ο οποίος είχε να αντιμετωπίσει την πρώτη σημαντική παρέμβαση των Ρωμαίων στον ελλαδικό χώρο. Τα πολιτικά γεγονότα επηρέασαν και την οικονομική πολιτική, αφού προσπάθησε με φόρους και τέλη να αντιμετωπίσει τα έξοδα των στρατιωτικών επιχειρήσεων και να δημιουργήσει απόθεμα σε σιτηρά και όπλα.

Σημαντική ήταν η νομισματοκοπία του Φιλίππου Ε΄ σε αργυρά και χάλκινα νομίσματα. Τα αργυρά νομίσματα, κατά τον Mamroth, ο οποίος τα μελέτησε διεξοδικά, χωρίζονται σε δυο κατηγορίες, ως προς τις απεικονίσεις: στη μια κατηγορία ανήκουν τα νομίσματα που φέρουν στον εμπροσθότυπο γενειοφόρο κεφαλή του βασιλιά και στον οπισθότυπο μαχόμενη Αθηνά και στη δεύτερη κατηγορία απεικονίζεται γενειοφόρος κεφαλή με τα σύμβολα του ήρωα Περσέα ως επίσημα ασπίδας στον εμπροσθότυπο και στον οπισθότυπο ρόπαλο σε στεφάνι δρυός.

Το 187/6 π.Χ. έγινε νομισματική μεταρρύθμιση από τον Φίλιππο Ε΄, η οποία είχε ως σκοπό την εξασφάλιση επαρκούς αποθέματος για τον πόλεμο εναντίον της Ρώμης. Χαρακτηριστικό είναι ότι κόπηκαν νομίσματα διαφόρων κατηγοριών, όπως δίδραχμα, τα οποία δεν είχαν εμφανιστεί ξανά στη Μακεδονία από την εποχή του Αλεξάνδρου Γ΄. (μεγάλου Αλεξάνδρου).

Ως προς τα χάλκινα νομίσματα, αξίζει να σημειωθεί ότι δε φέρουν πορτραίτα και ότι παρουσιάζουν μεγάλη ποικιλία και στην αξία και στους τύπους.

Τα χάλκινα νομίσματα βρέθηκαν σε θησαυρούς στο χώρο της Μακεδονίας, στην οποία έχουν βρεθεί και αργυρά νομίσματα σε θησαυρούς, αλλά και στη Θεσσαλία, τόπο προέλευσης μεγάλων και σημαντικών θησαυρών. Η Θεσσαλία υπήρξε θέατρο σημαντικών στρατιωτικών επιχειρήσεων, αλλά και πέρασμα για τους Μακεδόνες προς τη νότια Ελλάδα.

Ως προς τα τετράδραχμα, ο Ι. Τουράτσογλου παρατηρεί ότι τα περισσότερα χρονολογούνται στο τέλος της βασιλείας του Φιλίππου Ε΄, όταν υπεύθυνος της νομισματοκοπίας ήταν ο Ζώιλος, αξιωματούχος, του οποίου το όνομα σώθηκε σε μονογραφήματα.

Ο Φίλιππος Ε΄ εξέδωσε χρυσά και αργυρά νομίσματα μετά τη νομισματική μεταρρύθμιση του 186π.Χ., ενώ τα χάλκινα νομίσματα κυκλοφορούσαν από την αρχή της βασιλείας του. Αρκετά χάλκινα νομίσματα βρέθηκαν σε ανασκαφές νεκροταφείων και σχετίζονται προφανώς με τα ταφικά έθιμα.